ʻATIQOT

VOLUME 83

ISRAEL ANTIQUITIES AUTHORITY
JERUSALEM 2015

'Atiqot
Publications of the Israel Antiquities Authority

Editor-in-Chief: Judith Ben-Michael

Series Editor: Rachel Kudish-Vashdi

English Editors: Miriam Feinberg Vamosh
Smadar Gabrieli
Nava Panitz-Cohen
Shelley Sadeh
Aviva Schwarzfeld

Hebrew Editor: Judith Ben-Michael

Editorial Coordinators: Inbal Bezalel-Pisetzky
Aviva Schwarzfeld

Cover Illustrations
English: A Georgian Inscribed Tombstone, Byzantine Period, from Khirbat Umm Leisun, Jerusalem
(Photography: Mariana Salzberger)
Hebrew: Lead Weights, Early Islamic Period, from Ḥorbat Be'er Shema'
(Photography: Clara Amit)

Typesetting: Ira Perova, Hagar Maimon and Ann Abuhav
Layout: Ira Perova
Production: Hagar Maimon
Preparation of Illustrations: Natalia Zak, Irina Berin and Elizabeth Belashov

Plates and Printing: Art Plus Ltd., Jerusalem

© 2015, the Israel Antiquities Authority
POB 586, Jerusalem 91004
ISBN 978–965–406–530–6
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il
www.atiqot.org.il

Contents

Two Seasons of Rescue and Exploratory Excavations at Ḥorbat ʻAvot, Upper Galilee *Two Spindle Whorls and a Loomweight, by Orit Shamir*	Eliot Braun	1
A Pottery Workshop at Aḥihud and Its Relationship to the Jar Industry in the Northeastern Zevulun Valley and Western Galilee during the Roman Period	Dina Avshalom-Gorni and Anastasia Shapiro	67
Roman Burial Caves at Iʻbillin *Kohl Analysis, by Irina Segal*	Nurit Feig and Shulamit Hadad	93
Meron: A Late Roman–Ottoman Settlement	Howard Smithline	125
The Coins from Meron	Danny Syon	143
A Georgian Monastery from the Byzantine Period at Khirbat Umm Leisun, Jerusalem *Area E, Rooms South of the Courtyard, by Jon Seligman and Iulon Gagoshidze*	Jon Seligman	145
Paleographic Study of the Georgian Tombstone from Khirbat Umm Leisun, Jerusalem	Giorgi Gagoshidze	181
The Inscription from Khirbat Umm Leisun, and Georgian Presence in the Holy Land	Tamila Mgaloblishvili	185
Bishop Iohane from Khirbat Umm Leisun and the Caucasian Albanian Church	Yana Tchekhanovets	195
Glass Vessels from the Monastery at Khirbat Umm Leisun, Jerusalem	Natalya Katsnelson	199
The Skeletal Remains from Khirbat Umm Leisun, Jerusalem	Yossi Nagar	205
A Late Byzantine Industrial Quarter and Early Islamic-Period Finds at Ḥorbat Be'er Shemaʻ	Tali Erickson-Gini, Benjamin J. Dolinka and Larissa Shilov	209
Magnetic Prospecting of Archaeological Targets at Ḥorbat Be'er Shemaʻ	Sonia Itkis	249

Summaries of the Hebrew Section

A Tomb from the Early Bronze Age I and the Intermediate Bronze Age at Azor	Eli Yannai	255
The Hebrew Section		1*–8*

Abbreviations

AASOR	Annual of the American Schools of Oriental Research
ADAJ	*Annual of the Department of Antiquities of Jordan*
'Atiqot (*ES*)	*'Atiqot* (*English Series*)
'Atiqot (*HS*)	*'Atiqot* (*Hebrew Series*)
BAR Int. S.	British Archaeological Reports (International Series)
BASOR	*Bulletin of the American Schools of Oriental Research*
BSAE	*British School of Archaeology in Egypt*
BSAJ	*British School of Archaeology in Jerusalem*
DOP	*Dumbarton Oaks Papers*
ESI	*Excavations and Surveys in Israel*
HA	*Ḥadashot Arkheologiyot*
HA–ESI	*Ḥadashot Arkheologiyot—Excavations and Surveys in Israel* (from 1999)
IAA Reports	Israel Antiquities Authority Reports
IEJ	*Israel Exploration Journal*
JARCE	*Journal of the American Research Center in Egypt*
JFA	*Journal of Field Archaeology*
JNES	*Journal of Near Eastern Studies*
JPOS	*Journal of the Palestine Oriental Society*
JRA	*Journal of Roman Archaeology*
JSOT	*Journal for the Study of the Old Testament*
JSP	Judea and Samaria Publications
LA	*Liber Annuus*
NEAEHL	E. Stern and A. Lewinson-Gilboa eds. The New Encyclopedia of Archaeological Excavations in the Holy Land 1–4. Jerusalem 1993.
OBO.SA	*Orbis Biblicus et Orientalis Series Archaeologica*
OIP	Oriental Institute Publications
OJA	*Oxford Journal of Archaeology*
PEFA	Palestine Exporation Fund Annual
PEFQSt	*Palestine Exploration Fund Quarterly Statement*
PEQ	*Palestine Exploration Quarterly*
PJ	*Palästinajahrbuch des deutschen evangelischen Instituts für Altertumswissenschaft des Heiligen Landes zu Jerusalem*
QDAP	*Quarterly of the Department of Antiquities of Palestine*
RB	*Revue Biblique*
SAOC	Studies in Ancient Oriental Civilization
SBF	*Studium Biblicum Franciscanum*
ZDPV	*Zeitschrift des Deutscher Palästina-vereins*

עתיקות

כרך 83

רשות העתיקות
ירושלים התשע"ו

עתיקות
פרסומי רשות העתיקות

עורכת ראשית: יהודית בן־מיכאל

עורכת הסדרה: רחל קודיש־ושדי

עריכה עברית: יהודית בן־מיכאל

עריכה אנגלית: סמדר גבריאלי
מרים פיינברג ומוש
נאוה פניץ־כהן
שלי שדה
אביבה שוורצפלד

רכזות מערכת: ענבל בצלאל־פיסצקי
אביבה שוורצפלד

איורי עטיפה
עברית: משקולות עופרת (התקופה האסלאמית הקדומה) מחורבת באר שמע (צילום: קלרה עמית)
אנגלית: כתובת קבורה גאורגית (התקופה הביזנטית) מח׳ירבת אום ליסון, ירושלים (צילום: מריאנה סלצברגר)

סדר: אירה פרובה, הגר מימון ואן אבוהב
עיצוב: אירה פרובה
הבאה לדפוס: הגר מימון
הכנת איורים לדפוס: נטליה זק, אירינה ברין ואליזבט בלשוב

לוחות ודפוס: ארט פלוס בע״מ, ירושלים

© כל הזכויות שמורות לרשות העתיקות
ת״ד 586, ירושלים 91004
ISBN 978–965–406–530–6
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il
www.atiqot.org.il

תוכן העניינים

קבר מתקופת הברונזה הקדומה 1 ומתקופת הברונזה הביניימית באזור	אלי ינאי	1*

החלק האנגלי

שתי עונות של חפירות הצלה ובדיקה בחורבת עבות בגליל העליון שני פלכי טווייה ומשקולת נול, מאת אורית שמיר	אליוט בראון	1
בית יוצר לכלי חרס באחיהוד על רקע תעשיית הקנקנים בעמק זבולון הצפוני־המזרחי ובמערב הגליל בתקופה הרומית	דינה אבשלום־גורני ואנסטסיה שפירו	67
מערות קבורה מהתקופה הרומית באעבלין בדיקת שרידי כחל, מאת אירנה סגל	נורית פייג ושולה חדד	93
מירון: שרידי יישוב מהתקופות הרומית–העות׳מאנית	הווארד סמיטליין	125
המטבעות ממירון	דני שיאון	143
מנזר גאורגי מהתקופה הביזנטית בח׳ירבת אום ליסון, ירושלים שטח E, החדרים שמצפון לחצר, מאת יוחנן (ג׳ון) זליגמן ויולון גגושידזה	יוחנן (ג׳ון) זליגמן	145
מחקר פלאוגרפי של כתובת הקבורה הגאורגית מח׳ירבת אום ליסון, ירושלים	גאורגי גגושידזה	181
הכתובת מח׳ירבת אום ליסון והנוכחות הגאורגית בארץ הקודש	טמילה מגלובלישווילי	185
הבישוף יוהנס מח׳ירבת אום ליסון והכנסייה הקווקזית האלבנית	יאנה צ׳חנובץ	195
כלי הזכוכית מהמנזר בח׳ירבת אום ליסון, ירושלים	נטליה כצנלסון	199
הממצא האנתרופולוגי מח׳ירבת אום ליסון, ירושלים	יוסי נגר	205
רובע תעשייה מהתקופה הביזנטית המאוחרת וממצאים מהתקופה האסלאמית הקדומה בחורבת באר שמע	טלי אריקסון־גיני, בנימין דולינקה ולריסה שילוב	209
חיזוי מטרות ארכיאולוגיות באמצעים מגנטיים בחורבת באר שמע	סוניה איטקיס	249